

Konstitutionsutskottets betänkande 2022/23:KU2

En ny beteckning för kommuner på regional nivå och vissa frågor om regionindelning (vilande grundlagsförslag)

Sammanfattning

I betänkandet anmäls för slutligt beslut ett vilande förslag till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen. Utskottet föreslår att riksdagen slutligt antar det vilande förslaget.

Förslaget görs till följd av den nya beteckningen region för kommuner på regional nivå. Det innebär att terminologin för kommuner på regional nivå anpassas till regeringsformens terminologi och att bestämmelsen som reglerar valet av juryledamöter om en kommun i ett län inte tillhör ett landsting upphävs.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Behandlade förslag

Vilande förslag beslutat den 20 november 2019 till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen (bet. 2019/20:KU3, rskr. 2019/20:48).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Bakgrund	4
Vilande förslag	4
Utskottets överväganden.....	5
Vilande förslag	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	6
Vilande förslag	6
<i>Bilaga 2</i>	
Vilande förslag.....	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Vilande förslag

Riksdagen antar slutligt det vilande förslaget i bilaga 2 till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen.

Stockholm den 15 november 2022

På konstitutionsutskottets vägnar

Ida Karkiainen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ida Karkiainen (S), Erik Ottoson (M), Matheus Enholm (SD), Fredrik Lindahl (SD), Mirja Räihä (S), Ulrik Nilsson (M), Per-Arne Håkansson (S), Malin Danielsson (L), Amalia Rud Pedersen (S), Susanne Nordström (M), Jessica Wetterling (V), Gudrun Brunegård (KD), Malin Björk (C), Lars Englund (M), Jan Riise (MP), Lars Johnsson (M) och Peter Hedberg (S).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Grundlagar stiftas genom två likalydande beslut (8 kap. 14 § regeringsformen). Genom det första beslutet antas grundlagsförslaget som vilande. Genom det andra beslutet antas grundlagsförslaget som slutligt. Det andra beslutet får inte fattas tidigare än att det efter det första beslutet har hållits val till riksdagen i hela riket och den nyvalda riksdagen har samlats.

Det är konstitutionsutskottets uppgift att anmäla vilande beslut i ärenden som rör grundlagar till kammaren för slutligt beslut (9 kap. 24 § riksdagsordningen).

Vilande förslag

Under riksmötet 2019/20 lade regeringen fram förslag till två ändringar i tryckfrihetsförordningen (prop. 2018/19:162). Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Förslaget behandlades i konstitutionsutskottets betänkande 2019/20:KU3 En ny beteckning för kommuner på regional nivå och vissa frågor om regionindelning.

Riksdagen beslutade den 20 november 2019 att som vilande anta regeringens förslag till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen (bet. 2019/20:KU3, rskr. 2019/20:48).

Det vilande förslaget till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen finns förtecknat i bilaga 1. Förslaget i sin helhet finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Vilande förslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar slutligt det vilande förslaget i bilaga 2 till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen.

Förslagets innebörd i korthet

Det vilande förslaget görs till följd av den nya beteckningen region för kommuner på regional nivå. Föreslagna ändringar i tryckfrihetsförordningen innebär att terminologin för kommuner på regional nivå anpassas till regeringsformens terminologi och att bestämmelsen som reglerar valet av juryledamöter om en kommun i ett län inte tillhör ett landsting upphävs.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Utskottets anmälan och yttrande

Under riksmötet 2019/20 antog riksdagen som vilande det förslag till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen som har redovisats i det föregående. Genom detta betänkande anmäler utskottet nu beslutet till kammaren för slutligt beslut.

Med hänvisning till vad utskottet anförde vid ärendets första behandling föreslår utskottet att riksdagen slutligt antar förslaget.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Vilande förslag

Den 20 november 2019 beslutade riksdagen att som vilande anta det förslag till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen som regeringen lagt fram i proposition 2018/19:162 (bet. 2019/20:KU3, rskr. 2019/20:48).

BILAGA 2

Vilande förslag

3 Förslag till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 9 och 12 §§ tryckfrihetsförordningen¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

9 §

Juryledamöter väljs av *landstingsfullmäktige* i länet. *Om en kommun i länet inte tillhör ett landsting, väljer landstingsfullmäktige samt kommunfullmäktige i kommunen.* I Gotlands län är det kommunfullmäktige i Gotlands kommun som väljer.

Juryledamöter väljs av *fullmäktige i kommunen på regional nivå* i länet. I Gotlands län är det kommunfullmäktige i Gotlands kommun som väljer.

Ska valet utföras av mer än en valmyndighet, fördelar länsstyrelsen antalet juryledamöter inom vardera gruppen mellan valmyndigheterna med ledning av folkmängden.

När en juryledamot ska väljas, ska tingsrätten anmäla detta till den valmyndighet som enligt första stycket ska genomföra valet.

12 §

Om en juryledamot avgår eller han eller hon upphör att vara valbar, ska valmyndigheten enligt 9 § utse en ersättare för återstoden av valperioden. Valet ska göras inom den jurygrupp som juryledamoten tillhörde.

Valet får göras av *landstingsstyrelsen* i stället för av *landstingsfullmäktige*. Ett sådant val gäller dock endast fram till fullmäktiges nästa möte.

Valet får göras av *styrelsen i kommunen på regional nivå* i stället för av *fullmäktige*. Ett sådant val gäller dock endast fram till fullmäktiges nästa möte.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

¹ Tryckfrihetsförordningen omtryckt 2018:1801.